Dosarul: nr. 2r-2881/24 Judecător: Vitalie Stratan
2-24034059-02-25r-08112024

D E C I Z I E

19 iunie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

având în componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Marina Anton

Judecătorii Dorin Dulghieru și Constantin Roșca

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Pridorojnîi Victor, reprezentat de avocatul Croitor Alexei, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pridorojnîi Victor împotriva Ninei Botnari, executor judecătoresc Cațer Victor, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 iulie 2024, prin care cererea a fost restituită,

c o n s t a t ă:

La data de 27.03.2024, Pridorojnîi Victor a depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cerere împotriva Ninei Botnari, executor judecătoresc Cațer Victor, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de timbru; suspendarea procedurii de executare nr. 100-112/2024 din 14.03.2024, aflată în procedura executorului judecătoresc Cațer Victor; anularea actului de preluare a executării din 27.02.2024 emis de executorul judecătoresc Cațer Victor; anularea încheierii executorului judecătoresc Cațer Victor nr. 100-112/2024 din 27.02.2024 privind încasarea cheltuielilor de executare în sumă de 13 411, 85 lei; anularea încheierii executorului judecătoresc Cațer Victor nr. 100-112/2024 din 14.03.2024 privind reținerea din salariul condamnatului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica) din 02.04.2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea formulată de Pridorojnîi Victor cu privire la scutirea de la plata taxei de timbru.

Nu s-a dat curs cererii depuse de Pridorojnîi Victor împotriva Ninei Botnari, executor judecătoresc Cațer Victor cu privire la contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc.

S-a acordat deponentului un termen de 5 zile din momentul recepționării prezentei încheieri în vederea lichidării neajunsurilor.

S-a explicat deponentului faptul că omisiunea de a lichida neajunsurile indicate în termenul acordat va semnifica faptul că cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Ulterior, la data de 11 iulie 2024, avocatul Alexei Croitor a depus în interesele lui Pridorojnîi Victor în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Central) cerere, prin care a solicitat scutirea reclamantului de la plata taxei de stat în temeiul art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă și scutirea reclamantului de la plata taxei de timbru în temeiul pct. 1.20 din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica) din 16 iulie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Pridorojnîi Victor împotriva Ninei Botnari, executor judecătoresc Cațer Victor, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, în temeiul art.171 alin. (1) CPC.

La data de 08 octombrie 2024, Prodorojnîi Victor, reprezentat de avocatul Croitor Alexei a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe din 16 iulie 2024, solicitând casarea acesteia, cu trimiterea cauzei pentru examinare în instanța de fond.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea primei instanțe, deoarece o consideră ca ilegală și neîntemeiată, fiindcă instanța de fond eronat a restituit cererea de chemare în judecată din motivul că potențialul reclamant nu s-a conformat indicațiilor stabilite în încheierea din 02 aprilie 2024 și anume că nu a prezentat dovada achitării taxei de timbru în original.

În acest sens menționează că prin cererea din 11.07.2024 a notificat instanța că prin decizia CNAJGS 1175/ACC din 09/04/2024 a fost desemnat să acorde deținutului Pridorojnîi Victor asistența juridică garantată de stat. Drept urmare, a solicitat instanței să aplice pct. 1.20 al Anexei nr. 2 din Legea nr.213/31.07.2023 a taxei de stat, prin care reclamantul este scutit de plata taxei de timbru și scutirea reclamantului de plata a taxei de stat pentru cererea împotriva Ninei Botnari și executorului judecătoresc Cațer Victor, depusă la 27.03.2024.

Susține recurentul că a notificat instanța despre faptul că reclamantul este scutit de la plata taxei de timbru conform Anexei nr. 2 pct. 1.20 din Legea nr. 213/31.07.2023 a taxei de stat, care prevede că, se scutesc de taxa de timbru în instanţa de judecată persoanele fizice care au statut de beneficiar de asistență juridică garantată de stat.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul Civil consideră recursul pasibilă admiterea acestuia cu casarea încheierii contestate, pe motivul încălcării normelor de drept procedural, cu restituirea cauzei la etapa de primire a cererii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Potrivit dispozițiilor art. 432 alin.(1) și (2) CPC părțile şi alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea;

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu prevederile art. 5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform prevederilor art. 27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În conformitate cu art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimțământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță sau de judecătorii în a căror competență cauza respectivă este dată prin lege, cu excepția cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

În conformitate cu art.171 alin. (1) CPC, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b) , c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor dispozițiilor art.166 alin.(2) CPC în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța căreia îi este adresată;

b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) - pentru persoane juridice şi întreprinzători individuali şi numărul de identificare personal (IDNP) - pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant; dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces;

b1) numărul de telefon şi alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reclamantului persoană juridică;

c) numele sau denumirea pârâtului, domiciliul ori sediul lui;

c1) numărul de telefon, numărul de fax, poşta electronică sau alte date de contact ale pârâtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date;

c2) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reprezentantului reclamantului;

d) esența încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale reclamantului, pretențiile lui;

e) circumstanțele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretențiile şi toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii;

e1) lista probelor anexate;

e2) lista probelor reclamate;

e3) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate;

f) pretențiile reclamantului către pârât;

g) valoarea acțiunii, dacă aceasta poate fi evaluată;

h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părților;

i) documentele anexate la cerere.

Potrivit dispozițiilor art.167 alin.(1) CPC la cererea de chemare în judecată se anexează:

a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate în modul stabilit, într-un număr egal cu numărul de pârați şi de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rând de copii pentru instanță și dacă înscrisurile sânt făcute într-o limbă străină, instanța poate dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a)[1] copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică,

b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru

c) documentele care certifică circumstanțele pe care reclamantul îşi întemeiază pretențiile şi copiile de pe aceste documente pentru pârați şi intervenienți, dacă aceştia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părților;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului.

Alin.(2) indică că la cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa şi alte documente şi demersuri.

Potrivit aliniatului (3), al aceluiași articol, cererile indicate la lit. f)-i) se depun odată cu cererea de chemare, fie în cadrul pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare.

Conform art.171 alin.(2) CPC dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

În temeiul art.9 alin.(1) și (2) CPC, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conținut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, „În conformitate cu art. 84 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă, taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanță, cât și în căile de atac, în temeiul legii. (2) Taxa de timbru se achită în contul instanțelor de judecată și se gestionează în conformitate cu art.43 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. (3) Cuantumul taxei de timbru este determinat în mărime fixă conform Legii taxei de stat nr.213/2023. (4) Taxa de timbru nu este susceptibilă de scutire, amânare sau eșalonare, cu excepțiile prevăzute de Legea taxei de stat nr.213/2023. Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul”.

La caz Colegiul a stabilit că la data de 27.03.2024, Pridorojnîi Victor a depus în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) cerere împotriva Ninei Botnari, executor judecătoresc Cațer Victor, prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de timbru; suspendarea procedurii de executare nr. 100-112/2024 din 14.03.2024, aflată în procedura executorului judecătoresc Cațer Victor; anularea actului de preluare a executării din 27.02.2024 emis de executorul

judecătoresc Cațer Victor; anularea încheierii executorului judecătoresc Cațer Victor nr. 100-112/2024 din 27.02.2024 privind încasarea cheltuielilor de executare în sumă de 13 411, 85 lei; anularea încheierii executorului judecătoresc Cațer Victor nr. 100-112/2024 din 14.03.2024 privind reținerea din salariul condamnatului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica) din 02.04.2024, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea formulată de Pridorojnîi Victor cu privire la scutirea de la plata taxei de timbru.

Nu s-a dat curs cererii depuse de Pridorojnîi Victor împotriva Ninei Botnari, executor judecătoresc Cațer Victor cu privire la contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc.

S-a acordat deponentului un termen de 5 zile din momentul recepționării prezentei încheieri în vederea lichidării neajunsurilor.

S-a explicat deponentului faptul că omisiunea de a lichida neajunsurile indicate în termenul acordat va semnifica faptul că cererea nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Ulterior, la data de 11 iulie 2024, avocatul Alexei Croitor a depus în interesele lui Pridorojnîi Victor în adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Central) cerere, prin care a solicitat scutirea reclamantului de la plata taxei de stat în temeiul art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă și scutirea reclamantului de la plata taxei de timbru în temeiul pct. 1.20 din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica) din 16 iulie 2024, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de Pridorojnîi Victor împotriva Ninei Botnari, executor judecătoresc Cațer Victor, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, în temeiul art.171 alin. (1) CPC.

În acest sens, Colegiul reține că potrivit Anexei nr. 2 al Legii nr. 213 din 31.07.2023 cu privire la taxa de stat, și anume, pct. 20 „Se scutesc de taxa de timbru în instanţa de judecată persoanele fizice care au statut de beneficiar de asistență juridică garantată de stat.

Reieșind din materialele cauzei, se constată că potrivit deciziei privind acordarea asistenței juridice calificate garantate de stat din 09 aprilie 2024, nr. 1175/ACC, avocatul Croitor Alexei a fost desemnat în vederea acordării lui Pridorojnîi Victor asistenței juridice calificate (f.d.18), decizia în cauză fiind anexată la cererea privind scutirea de la plata taxei de stat și de timbru depusă în adresa instanței la data de 11 iulie 2024.

Prin urmare, Colegiul Civil califică restituirea acțiunii reclamantului pe motivele art.171 alin. (2) CPC drept aplicare eronată a normelor de drept procedural, circumstanță care, în conformitate cu prevederile art.423 alin.(1) CPC coroborat cu prevederile art.432 CPC constituie temei de casare a actului emis ulterior admiterii acestei încălcări, în speță, încheierea din 16 iulie 2024 a Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica)

Instanța reține în acest sens că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).

Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției

în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.

De asemenea, instanța de recurs consideră argumentele cererii de recurs cu privire la netemeinicia încheierii contestate întemeiate și care urmează a fi luate în considerație, or, în opinia Colegiului civil, argumentele respective vizează circumstanțe ce țin de interpretarea eronată a normelor de drept procedural, la fel și instanța în speța dată examinează în exclusivitate legalitatea încheierii contestate prin aplicarea normelor de drept material, fără a se intra în fondul cauzei.

Astfel, Colegiul Civil conchide că lipsesc temeiurile ce ar justifica menținerea încheierii emise de instanța de fond, fiind un act judecătoresc defectuos.

Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Pridorojnîi Victor, de a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica) din 16 iulie 2024, cu remiterea cauzei la etapa de primire a cererii de chemare în judecată în aceeași instanța de judecată, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Pridorojnîi Victor.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Central - Botanica) din 16 iulie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pridorojnîi Victor împotriva Ninei Botnari, executor judecătoresc Cațer Victor, cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, cu remiterea cauzei la etapa de primire a cererii în aceeași instanța de judecată, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, Marina Anton

Judecătorul
Judecătorii Dorin Dulghieru

Constantin Roșca